

Các nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả tài chính của các ngân hàng thương mại cổ phần Việt Nam

Factors affecting the financial performance of Vietnamese joint-stock commercial banks

Trương Đình Ngọc Mai

Trường Cao đẳng Công nghệ cao Đồng An, Bình Dương

Email: ngocmaitdnm@gmail.com

Tóm tắt: Nghiên cứu này tìm hiểu các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả tài chính của các ngân hàng thương mại tại Việt Nam trong giai đoạn 2015-2023. Bằng cách sử dụng kết hợp các biến kinh tế vĩ mô và biến đặc thù của ngân hàng, nghiên cứu sử dụng các mô hình hồi quy bội để khám phá tác động của chúng đối với các chỉ số tài chính như ROA, ROE và NIM. Kết quả cho thấy tỷ lệ nợ trên vốn chủ sở hữu có tác động tích cực đến ROA và NIM, tức là cho thấy việc sử dụng đòn bẩy tài chính giúp các ngân hàng gia tăng khả năng sinh lời. Tuy nhiên, tỷ lệ này không có ý nghĩa đối với ROE. Quy mô ngân hàng cũng có ảnh hưởng tích cực đáng kể đến cả ROA, ROE và NIM, khẳng định rằng các ngân hàng lớn có khả năng tối ưu hóa nguồn lực tốt hơn. Ngược lại, tỷ lệ nợ xấu có tác động tiêu cực mạnh đến ROA và ROE, trong khi không ảnh hưởng đáng kể đến NIM. Điều này cho thấy nợ xấu làm giảm lợi nhuận của ngân hàng nhưng không tác động lớn đến biên lãi ròng. Cuối cùng, tuổi của ngân hàng có tác động tiêu cực nhưng không đáng kể đến ROA và NIM, cho thấy các ngân hàng lâu đời có thể gặp khó khăn trong việc đổi mới và tối ưu hóa hiệu suất. Các yếu tố vĩ mô như GDP và lạm phát không có ý nghĩa thống kê trong cả ba mô hình, cho thấy chúng không ảnh hưởng lớn đến hiệu quả tài chính của các ngân hàng trong giai đoạn nghiên cứu.

Từ khóa: *Biên lãi ròng; Hiệu quả tài chính; Hiệu quả hoạt động; Lợi nhuận ngân hàng*

Abstract: This study examines the factors affecting the financial performance of commercial banks in Vietnam during the period 2015–2023. By combining macroeconomic variables and bank-specific variables, the study employs multiple regression models to explore their impact on financial indicators such as ROA, ROE, and NIM. The results show that the debt-to-equity ratio has a positive impact on ROA and NIM, indicating that financial leverage helps banks increase profitability. However, this ratio is not significant for ROE. Bank size also has a significantly positive effect on ROA, ROE, and NIM, confirming that larger banks can better optimize their resources. Conversely, the non-performing loan ratio has a strong negative impact on ROA and ROE, while it does not significantly affect NIM. This suggests that bad debts reduce banks' profitability but have little impact on the net interest margin. Finally, bank age has a negative but insignificant impact on ROA and NIM, indicating that older banks may face challenges in innovation and performance optimization. Macroeconomic factors such as GDP and inflation are not statistically significant in any of the three models, suggesting that they do not have a substantial impact on the financial performance of banks during the study period.

Keywords: *Bank profitability; Financial performance; Net interest margin; Operational efficiency*